

CONCEPT Amendement AGV als overheid 12 januari 2023 CONCEPT

Ingediend door Fractie bedrijven, fractie CDA, fractie De Groenen, fractie ChristenUnie, groep Quené, Mw Peters (Water Natuurlijk).

HET ALGEMEEN BESTUUR VAN HET WATERSCHAP AMSTEL, GOOI EN VECHT, BIJEEN OP 12 JANUARI 2023 BESLUIT HET VOORSTEL VAN HET DB VOOR HET BESLUIT VAN HET AB ALS VOLGT TE AMENDEREN:

Te schrappen de laatste zin in de overweging, zodat de zin 'Tegelijkertijd....versterken' vervalt.

Toe te voegen de overwegingen 2, 3, 4 en 5 luidende:

2. Dat het AB op 2 juni 2021 unaniem het besluit heeft genomen om het advies 'AGV- een visie op een sterkere overheidsrol' over te nemen.

3. Dat het AB op 8 december 2021 het besluit heeft genomen

- te willen komen 'tot inrichting van een eigen organisatie voor het Waterschapsbestuur als ondersteuning van (in ieder geval) de opdrachtgevende, beleidsbepalende en toezichhoudende rol'.

- dat de gezamenlijke organisatie met de gemeente Amsterdam gericht is op '(in ieder geval) beleidsarme assetmanagementtaken (onderhoud en beheer) en ondersteunende diensten'

- voor wat betreft deze gezamenlijke organisatie 'in principe te kiezen voor het model van de Bedrijfsvoeringsorganisatie (zoals beschreven in de WGR)'.

4. Dat de datum van besluitvorming van 7 juli 2022 inmiddels is verdaagd naar Q3 2023, dat aanvullende onderzoeken niet beschikbaar zijn

5. Dat AGV er ondertussen steeds minder goed in slaagt als overheid te functioneren én haar taken uit te voeren.

Te schrappen de tekst onder 1, 2 en 3 onder BESLUIT: In te stemmen metaan de OR van Waternet.

Te schrappen de tekst daarop volgende: AanvullendAB:

Te schrappen de tekst bij punt 4: Vooruitlopend....., te nemen, opdat:

Te schrappen de tekst bij punt 4 b tot en met 4e: het AB uit haar midden... Q3-2023.

Te schrappen de tekst bij punt 5: Opdracht te geven....kan vinden.

Toe te voegen onder Besluit, onder nieuwe nummering:

1. Het besluit van het AB van 8 december 2021 te bekrachtigen en aan te scherpen waarbij het waterschap AGV op publiekrechtelijke basis georganiseerd wordt, zodanig dat wettelijke taken volledig en zelfstandig kunnen worden uitgevoerd, met alle medewerkers in dienst van waterschap AGV, uiterlijk gerealiseerd per 1 januari 2025;
2. Dat derhalve een (privaatrechtelijke) stichtingsvorm als mogelijk alternatief wordt afgewezen;
3. Dat een BVO kan worden aangegaan om met uitsluitend Amsterdam ten aanzien van stedelijk afvalwater in de gemeente Amsterdam een gemeenschappelijke bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) op te zetten. (art. 3.4 waterwet).

4. Om de samenwerking met alle partners op het gebied van de watercyclus, waaronder inliggende gemeenten en drinkwaterbedrijven, opnieuw publiekrechtelijk vorm te geven.
5. Daartoe de volgende eerste stappen te zetten:
 - a. [tekst besluit 4a.]
 - b. Per 1.2.2023 overdracht van het mandaat van 1997 van het DB aan de directie van Stichting Waternet aan de secretaris-directeur van AGV, zodat deze namens het DB opdrachtgever kan zijn.

Te schrappen de tekst bij besluit 5: Opdracht....kan vinden.

Zodat de volledige tekst van het geamendeerde besluit luidt:

[begin]

BESLUIT

HET ALGEMEEN BESTUUR VAN HET WATERSCHAP AMSTEL, GOOI EN VECHT
BBV22.0458

Op het voorstel van het Dagelijks bestuur van 20-12-2022

Overwegende:

1. Dat het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de sturing op de uitvoering van taken en identiteit vanuit haar overheidsrol wil versterken. Deze wens tot een versterking van de overheidsrol van AGV vindt zijn achtergrond in het gegeven dat het bestuur van AGV zich niet voldoende in staat acht adequaat sturing te geven aan de uitvoering van waterschapstaken door Waternet.

2. Dat het AB op 2 juni 2021 unaniem het besluit heeft genomen om het advies 'AGV- een visie op een sterkere overheidsrol' over te nemen.

3. Dat het AB op 8 december 2021 het besluit heeft genomen

- te willen komen 'tot inrichting van een eigen organisatie voor het Waterschapsbestuur als ondersteuning van (in ieder geval) de opdrachtgevende, beleidsbepalende en toezichthoudende rol'.

- dat de gezamenlijke organisatie met de gemeente Amsterdam gericht is op '(in ieder geval) beleidsarme assetmanagementtaken (onderhoud en beheer) en ondersteunende diensten'

- voor wat betreft deze gezamenlijke organisatie 'in principe te kiezen voor het model van de Bedrijfsvoeringsorganisatie (zoals beschreven in de WGR)'.

4. Dat de datum van besluitvorming van 7 juli 2022 inmiddels is verdaagd naar Q3 2023, dat aanvullende onderzoeken niet beschikbaar zijn

5. Dat AGV er ondertussen steeds minder goed in slaagt als overheid te functioneren én haar taken uit te voeren.

BESLUIT:

1. Het besluit van het AB van 8 december 2021 te bekrachtigen en aan te scherpen waarbij het waterschap AGV op publiekrechtelijke basis georganiseerd wordt, zodanig dat wettelijke

taken volledig en zelfstandig kunnen worden uitgevoerd, met alle medewerkers in dienst van waterschap AGV, uiterlijk gerealiseerd per 1 januari 2025;

2. Dat derhalve een (privaatrechtelijke) stichtingsvorm als mogelijk alternatief wordt afgewezen;
3. Dat een BVO kan worden aangegaan om met uitsluitend Amsterdam ten aanzien van stedelijk afvalwater in de gemeente Amsterdam een gemeenschappelijke bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) op te zetten. (art. 3.4 waterwet).
4. Om de samenwerking met alle partners op het gebied van de watercyclus, waaronder inliggende gemeenten en drinkwaterbedrijven, opnieuw publiekrechtelijk vorm te geven.
5. Daartoe de volgende eerste stappen te zetten:
 - a. Zo spoedig mogelijk de SD en de medewerkers van de dijkgraaf ter secretariële ondersteuning van de dijkgraaf, de medewerkes ter advisering strategisch crisismanagement AGV en de deelname van de dijkgraaf in de veiligheidsregio's, en de (tijdelijke) medewerkers ter voorbereiding en uitvoering van de waterschapsverkiezingen in dienst van AGV worden aangesteld
 - b. Per 1.2.2023 overdracht van het mandaat van 1997 van het DB aan de directie van Stichting Waternet aan de secretaris-directeur van AGV, zodat deze namens het DB opdrachtgever kan zijn.

Amsterdam, 12-01-2023

Het Algemeen bestuur,

G. Nottelman
secretaris-directeur

dr. J.J. Sylvester
dijkgraaf

[eind]

En gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting bij het Amendement 'AGV als overheid'.

Op 23 december zat er een **ontwerp AB-besluit** bij de stukken. Dit was niet meegeleverd bij de stukken voor de Cie van 7 december. Daarom is pas nu een amendement mogelijk.

Op 2 juni 2021 en 8 december 2021 heeft het AB eerdere besluiten genomen. **Deze besluiten blijven staan als het AB nog niet over een vervolg besluit.**

Bijgaand amendement bouwt voort op deze twee besluiten.

1. **Unaniem AB-besluit over advies van Prof Boogers "Visie op een sterkere overheidsrol".**
Profiel AGV als overheid in dit advies:

Regionale waterautoriteit. Zichtbaar eigen profiel als functioneel bestuur. Met een eigen taak op het gebied van waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid. Zorgt voor schoon, voldoende en veilig water. Overheid die zowel bestuurt, beleid formuleert en dit ook kan uitvoeren. Werkt gebiedsgericht met aandacht voor de bijzonderheden van de verschillende landelijke en stedelijke gebieden binnen het waterschap. Met een korte afstand tussen beleid en uitvoering. Is met zijn taken ook partner van andere overheden bij de aanpak van gezamenlijke vraagstukken. Bijvoorbeeld op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie, natuurontwikkeling, bodemdaling en stedelijke groei. Heeft een heldere visie op de uitvoering van zijn eigen taken en op de aanpak van gezamenlijke vraagstukken. Maakt duidelijke keuzes over zijn rol in partnerschappen. Nu eens als beleidsbepaler of coproductent, dan weer als uitvoerder of kennisleverancier. Weet dat niet alles kan. Kan strategisch opereren in partnerschappen en is gewaardeerd partner van medeoverheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Herkenbaar voor inwoners en staat open voor maatschappelijke initiatieven.

De belangrijkste waarden die moeten worden versterkt:

- politieke verantwoordelijkheid,
- bestuurlijk opdrachtgeverschap en slagvaardigheid,
- nabijheid en dienstbaarheid.

2. AB-besluit 8 december 2021

- Keuze voor een eigen organisatie voor het waterschapsbestuur als ondersteuning voor (in ieder geval) de opdrachtgevende, beleidsbepalende en toezichthoudende rol.
- Gezamenlijke organisatie met Amsterdam gericht op (in ieder geval) beleidsarme assetmanagementtaken en ondersteunende diensten
- In principe keuze voor een BVO voor deze gezamenlijke organisatie. Terugvalopties van stichting A en stichting B worden ook verder onderzocht.

De wens voor een eigen organisatie en voorkeur voor een BVO komt voort uit de wens tot democratische borging. De VNG stelt:

"De bedrijfsvoeringsorganisatie is een nieuwe lichte samenwerkingsvorm in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Daarmee kan een vlucht naar privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden worden voorkomen, nu deze qua sturing en verantwoording suboptimaal zijn."

Ontwerp AB-besluit 12 januari 2023.

In het **voorliggende ontwerp AB-besluit** is de **vernieuwde stichting** (stichting B) verder uitgewerkt. **Dit wijkt af van het besluit van 7 december 2021 en doet geen recht aan het besluit van 2 juni 2021.**

Kostenoverwegingen en werkgeverschap zouden de belangrijkste redenen zijn geweest om af te zien van een BVO en ook de eigen AGV organisatie.

- Een eigen organisatie is vervallen vanwege het werkgeverschap. Waarom dit een argument is, is niet duidelijk. Alle medewerkers van Waternet vallen nu onder de CAO van de Unie. Er is een groot verloop onder de medewerkers van Waternet. Het laatste medewerkerstevredenheidsonderzoek wees uit dat medewerkers richting en leiderschap missen. Dit wordt niet beter in een stichting die drie bestuurlijke opdrachtgevers gaat krijgen.
- Een gedegen onderbouwing van een kostenvergelijking van de verschillende varianten is niet gegeven. Het memo van Berenschot van december 2021 is volledig gebaseerd op interviews met Waternetmedewerkers, zonder toetsing aan feitelijke financiële uitkomsten en Berenschot hanteert dan ook grote disclaimers. Bovendien heeft Waternet sinds 2018 aanzienlijke eigen schulden gemaakt, die niet in de redematies zijn meegenomen.

Besluit 1 van het ontwerp AB-besluit behelst o.a.

- Dat er een noodzaak zou zijn tot een gezamenlijke organisatie voor het waterbeheer van Amsterdam en AGV. Dat is niet zo. Waterbeheer is juist de verantwoordelijkheid van AGV. Dat is de bestaansgrond van waterschappen. Met deze formulering krijgt Amsterdam (ongewenste) invloed op het waterbeheer in de hele regio, ver buiten haar gemeentegrenzen.
- Dat de vernieuwde stichting voor meer bestuurlijke kracht zou zorgen. Ook dat is niet zo, de bestuurlijke kracht van AGV als eigenstandig waterschap wordt juist ondermijnd en zonder eigen ambtenaren nog verder gereduceerd.
- Dat een onafhankelijke Raad van Toezicht toeziet op de samenwerking. Dat is een beperking en marginalisering van de rol van het DB en AB en zou betekenen dat AGV juist afhankelijk gemaakt wordt van die samenwerking.

De in bijlage 1 aangehaalde uitgangspunten bij de vormgeving van de vernieuwde stichting Waternet stellen o.a.:

- Het organiseren van taken via een gezamenlijke stichting, leidt...ook automatisch tot concessies in aansturing van de organisatie en is daarmee niet vergelijkbaar met ...sturing als een normaal waterschap.
- Het invullen van de samenwerkingdient te worden bewaakt door onafhankelijk toezicht omdat ...de aansturing....afwijkt van reguliere sturing.

Het AB zou hiermee zijn eigen zeggenschap inperken, daarmee ook de democratische verantwoording naar de kiezers en haar eigen positie als hoogste bestuursorgaan in een waterschap ondermijnen. Deze voorgestelde uitgangspunten zijn ook in tegenspraak met de visie op een sterkere overheidsrol.

Besluit 2 gaat over instemming met definitieve uitwerking van besluit 1 (organogram, inrichting etc.). Hiermee zou het AB zich nu al voor de toekomst vastleggen op een nog niet duidelijke samenwerking. Met als duidelijk voorbeeld: de NV drinkwater (met een raad van commissarissen) zit niet in de stichting, maar wel in het stichtingsbestuur. Het is ongewis wat er in de toekomst met de NV drinkwater gaat gebeuren, wat Amsterdam nog onderzoekt (BOGO-besluit 3) en wat toezichthouders nog gaan eisen. Dit soort instemmingsbesluiten vooraf passen niet in een democratisch besluitvormingsproces op dit niveau.

Besluit 3 is geen aangelegenheid van het AB.

Besluit 4 wordt in het amendement overgenomen.

Besluit 5 is niet aan de orde indien AGV gewoon als overheid functioneert.

Dit amendement

Besluit 1 en 2: Deze besluiten zetten een stap vooruit ná de genomen besluiten van 2 juni en 8 december 2021, maar wel in dezelfde richting.

Besluit 3: Gezien de ontstaansredenen van Waternet 25 jaar geleden is er wat voor te zeggen om de bijzondere organisatorische samenwerking met Amsterdam voor uitsluitend Amsterdam voort te zetten. De waterwet biedt hier ook ruimte voor wat betreft het stedelijk afvalwater. Dit is ook de oorspronkelijke bestaansredenen voor Waternet.

Besluit 4: Hiermee wordt de samenwerking met alle gemeenten, alle drinkwaterbedrijven mogelijk gemaakt. Nieuwe samenwerking met Amsterdam en andere partners over toekomstige uitdagingen zullen in publiekrechtelijke vormen moeten worden gegoten.

Besluit 5: concrete stappen om het functioneren van AGV per direct mogelijk te maken.

Tot slot:

Het is noodzakelijk een eind te maken aan een discussie die nu al vanaf december 2020 duurt en veel te veel tijd, aandacht en geld van alle betrokkenen bij AGV eist. Dit amendement biedt een compromis en de mogelijkheid om weer vooruit te kijken.